

NICOLAE PENEȘ,

**ALEXANDRU
MARGHILOMAN
LORDUL VALAH**

**OPERA OMNIA
PATRIMONIUM**

TIPO MOLDOVA

NICOLAE PENEȘ

ALEXANDRU MARGHILOMAN
LORDUL VALAH

COLECȚIA OPERA OMNIA
PATRIMONIU

Lucrare distinsă cu premiul „Mihail Kogălniceanu”
al Academiei Române pe anul 2008

NICOLAE PENEȘ

ALEXANDRU MARGHILOMAN
LORDUL VALAH

(O viață cu luminile și umbrele ei)

*Ediția a III-a revăzută și
adăugită*

COLECȚIA OPERA OMNIA
PATRIMONIU

TIPO MOLDOVA

Lector de carte: *prof. univ. dr. Ion Bulei*
 Gabriel Peneș
Coperta: *Gh. Ciobanu*
Culegere text *Didina Constanda*
Corectura: *Marcela Chiriță*
Tehnoredactare: *Didina Constanda*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PENEȘ, NICOLAE

Alexandru Marghiloman : lordul valah / Nicolae Peneș. -

Ed. a 3-a. - Iași : TipoMoldova, 2014

ISBN:978-606-676-463-6

94(498)"19" Marghiloman,Al.

Proiect editorial: Roxana Alexandra Costinescu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura TipoMoldova este recunoscută academic de Consiliul Național al Cercetării Științifice pentru domeniile filologie (PN-II-ACRED-ED-2012-0285) și istorie și studii culturale (PN-II-ACRED-ED-2012-0355).

Iași, 2014

Printed in Romania

Tipo Moldova,

E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

CUPRINS

Din partea autorului	5
Argument	6
Prefața de Valeriu Râpeanu (Vol. I)	8
Postfață de Acad. Constantin Bălăceanu Stolnici (Vol. I)	9
1.Neamul Marghilomanilor	10
2.Părinții lui Alexandru Marghiloman	14
3.Buzăul în veacul al XIX-lea	19
4.Ion Marghiloman și crezul său: „Scopul scuză mijloacele”	28
5.Elev la pensionul „Schewitz – Thyerin” și colegiul „Sf. Sava”	41
6.Alexandru Marghiloman și fascinația politicului (I)	50
7.Alexandru Marghiloman și fascinația politicului (II)	55
8.Alexandru Marghiloman și fascinația politicului (III)	59
9.Alexandru Marghiloman și primele sale ministeriate	66
10.Căsătoria cu prințesa Eliza Știrbei	72
11.Pasiunea pentru hipism și creșterea cailor de rasă	87
12.Ministru al Lucrărilor publice. Modernizarea capitalei	102
13.Din nou ministru al Justiției	107
14.Un minister fără relevanță pentru Al. Marghiloman – Afacerile streine	113
15.Balul cu bucluc de la Teatrul Național	117
16.Sărbătorirea celor 40 de ani de domnie a Regelui Carol I	123
Anexe	127
Addenda	197
Volumul II	207
Prefața – prof. univ. dr. Ion Bulei	209
De la extaz la agonie, anul 1907	218
Take Ionescu și „schisma“ din Partidul Conservator	227
Viața între alb și negru	235
O bătălie pierdută - Afacerea tramvaielor	245
Guvernul Titu Maiorescu și criza balcanică	256
Șef al Partidului Conservator	268
Anii neutralității. Moartea Regelui Carol I	273
Intrarea României în război	285
Bătălia pentru București	294
Bucureștiul sub ocupația Puterilor Centrale	300
Guvernul și Parlamentul la Iași	309
„La zile grele mă veți găsi“	316
Guvernul Al. Marghiloman	321
Revenirea Basarabiei la patria-mamă	340
Guvernul I.I.C. Brătianu dat în judecată.....	347
Demisia guvernului Marghiloman	362
Eșecul unui nou început – Partidul Conservator-Progresist	368
Casa de pe strada Mercur 14. Căsătoria cu M. Petrescu	377
Testamentul lui Alexandru Marghiloman	383
Boala, agonie, sfârșitul	392
Odiseea vilei „Albatros“	404

Inventarul argintăriei de la vila „Albatros“ din Buzău	427
Neamul Butculeștilor	434
Al. Marghiloman și notele sale politice	449
Marghiloman „pro“ și „contra“	457
Un epilog neașteptat („Marghilomanii din inima Ardealului“)..	483
Anexe	486
Postfață prof. Univ. dr. Valeriu Râpeanu.....	579
Biobibliografie	580
Fișa bibliografică	583
Indice de nume	586
Indice de locuri	609
Bibliografie selectivă	617